

Załącznik nr 5 do SIWZ: Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia zawierający klauzule dodatkowe i inne postanowienia szczególne fakultatywne, dotyczące części I, II, III i IV zamówienia

Klauzula funduszu prewencyjnego – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ubezpieczyciel stawia do dyspozycji ubezpieczającego fundusz prewencyjny w wysokości 5% płaconych składek z całości ubezpieczeń zawartych w wyniku niniejszego przetargu. Środki z funduszu prewencyjnego mogą być wykorzystane w całości przed zakończeniem okresu ubezpieczenia. Ubezpieczyciel przekazuje ubezpieczającemu środki z funduszu prewencyjnego w ciągu 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o przyznanie tych środków. Ubezpieczający przedstawi ubezpieczycielowi rachunki lub kosztorysy potwierdzający wydatki z tego funduszu.

Klauzula aktów terroryzmu – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

1. Zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu w wyniku pożaru, eksplozji, upadku statku powietrznego i akcji ratowniczej prowadzonej w związku z tymi zdarzeniami, gdy ryzyka te są bezpośrednim następstwem aktów terroryzmu, a także następstwem podpalenia lub podłożenia ładunków wybuchowych przez grupy przestępcze albo innych czynów kryminalnych.
2. Przez akty terroryzmu rozumie się działanie jakiegokolwiek osoby w imieniu lub w powiązaniu z jakąkolwiek organizacją występującą w celu obalenia rządu lub wywarcia na niego wpływu (de iure lub de facto) przy użyciu siły albo przemocy.
3. Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia: 500 000,00 zł w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula uznania okoliczności – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ubezpieczyciel uznaje, że przy zawarciu umowy ubezpieczenia znane mu były wszelkie okoliczności, które są istotne dla oceny ryzyka ubezpieczeniowego. Niniejsze postanowienie nie dotyczy sytuacji, gdy okoliczności, o które zapytywał ubezpieczyciel przed zawarciem umowy, zostały podane niezgodnie z prawdą.

Klauzula zmiany wielkości ryzyka – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, żadnej ze stron nie przysługuje żądanie zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej. W przypadku istotnego wzrostu ryzyka ubezpieczeniowego, ubezpieczyciel może wystąpić do ubezpieczającego z wnioskiem o podjęcie rozsądnych działań prowadzących do zmniejszenia tego ryzyka.

Klauzula wypłaty bezspornej części odszkodowania – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

W przypadku potwierdzenia swojej odpowiedzialności za powstałą szkodę ubezpieczyciel wypaca bezsporną część szacunkowej wysokości należnego odszkodowania w formie zaliczki w ciągu 14 dni roboczych od zawiadomienia o szkodzie.

Klauzula wyrównania sumy ubezpieczenia – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

W razie zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w przypadku, gdy suma ubezpieczenia niektórych kategorii mienia okaże się wyższa niż koszt odtworzenia, nadwyżka ta zostanie rozłożona na te kategorie mienia (w ramach tego samego rodzaju ubezpieczonego majątku), którego suma ubezpieczenia jest niższa od kosztów odtworzenia. Klauzula nie dotyczy mienia

ubezpieczonego systemem pierwszego ryzyka.

Klauzula pokrycia kosztów naprawy uszkodzeń powstałych w mieniu otaczającym – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ochroną ubezpieczeniową dodatkowo objęte są wszelkie szkody w mieniu otaczającym należącym do ubezpieczającego/ubezpieczonego, które są bezpośrednią konsekwencją szkód w ubezpieczonych przedmiotach. Limit odpowiedzialności ubezpieczyciela wynosi 200 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula zmiany lokalizacji odbudowy – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Na pisemny wniosek ubezpieczającego/ubezpieczonego ubezpieczyciel wyrazi zgodę na odbudowę zniszczonego ubezpieczonego budynku lub budowli w innej lokalizacji, jeżeli zmiana lokalizacji wynika z wydanych decyzji administracyjnych (m.in. zezwolenia na budowę), warunków zabudowy albo rachunku ekonomicznego. Odszkodowanie w takiej sytuacji nie pokrywa kosztów zakupu gruntu w nowej lokalizacji.

Klauzula automatycznego pokrycia konsumpcji sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu mienia systemem pierwszego ryzyka – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ubezpieczyciel na wniosek ubezpieczającego przywróci automatycznie pierwotną sumę ubezpieczenia (doubezpieczenie) po wypłacie odszkodowań. Ubezpieczający zobowiązany będzie do dopłaty stosownej składki, wynikającej z automatycznego pokrycia konsumpcji sumy ubezpieczenia, wg stawki wynikającej ze złożonej oferty przetargowej, naliczonej do końca rocznego okresu ubezpieczenia zgodnie z zasadą „co do dnia”, w terminie 14 dni od otrzymania od ubezpieczyciela stosownego rachunku.

Klauzula nie ma zastosowania jeżeli ogólne (szczególne) warunki ubezpieczenia nie przewidują konsumpcji sumy ubezpieczenia.

Klauzula automatycznego pokrycia – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ubezpieczyciel obejmuje automatyczną ochroną ubezpieczeniową, bez konieczności wcześniejszej deklaracji, wzrost wartości mienia związany z jego nabyciem, modernizacją, przejęciem lub uzyskaniem prawa własności – w tym przede wszystkim w drodze zasiedzenia, przewłaszczenia – przeniesienia prawa własności na ubezpieczającego lub ubezpieczonego, wejścia w prawa i obowiązki posiadacza mienia, nawet jeśli wcześniej prawa i obowiązki te przekazane były umownie innemu podmiotowi, przejęcia mienia w użytkowanie lub/i trwały zarząd, wygaśnięcia prawa do użytkowania lub/i trwałego zarządu przekazanego innemu podmiotowi, któremu ubezpieczający lub ubezpieczony przekazał mienie w użytkowanie lub trwały zarząd - z upływem okresu, na który zostały ustanowione albo na skutek wydania odpowiedniej decyzji o wygaśnięciu lub w wyniku wypowiedzenia. Suma ubezpieczenia ulega podwyższeniu z chwilą przejścia na ubezpieczającego/ubezpieczonego ryzyka związanego z posiadaniem mienia. Wartość majątku objętego klauzulą automatycznego pokrycia nie może przekroczyć 20% łącznej sumy ubezpieczenia we wszystkich jednostkach organizacyjnych/podmiotach objętych zamówieniem. Zwiększenie sumy ubezpieczenia ponad limit określony powyżej (ustalony narastająco dla wszystkich jednostek organizacyjnych/podmiotów, bez podlimitu dla pojedynczej jednostki/podmiotu) ubezpieczający/ubezpieczony jest zobowiązany zgłosić niezwłocznie po wprowadzeniu zmiany. Zgłoszenie to powoduje z chwilą jego dokonania odnowienia 20 procentowego limitu objętego klauzulą automatycznego pokrycia.

Składka za doublebezpieczenie jest naliczana za każdy dzień faktycznej ochrony po zakończeniu każdego rocznego okresu ubezpieczenia, przy zastosowaniu stawki wynikającej z przedstawionej oferty (nie obowiązuje stosowana składka minimalna z polisy

ubezpieczeniowej), z uwzględnieniem dokonanych w tym czasie likwidacji, sprzedaż i innych zmniejszeń w stanie środków trwałych (zbilansowanie z przysługującym zwrotem składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia zgodnie z art. 813 §1 K.C).

Przy wzroście sumy ubezpieczenia do 10% składka za doubezpieczenie nie będzie naliczana.

Katastrofa budowlana – szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu wskutek niezamierzonego, gwałtownego zniszczenia obiektu budowlanego lub jego części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i odbudowy wykopów (zgodnie z definicją zawartą w art. 73 ust. 1 Prawa budowlanego), o którym zostały powiadomione podmioty określone w art. 75 ust. 1 Prawa budowlanego.

Nie jest katastrofą budowlaną:

- a) uszkodzenie elementu wbudowanego w obiekt budowlany, nadającego się do naprawy lub wymiany;
- b) uszkodzenie lub zniszczenie urządzeń budowlanych związanych budynkami;
- c) awaria instalacji.

W zakresie fakultatywnym dla ryzyka katastrofy budowlanej limit odpowiedzialności wynosi 6 000 000,00 zł (limit ten zastępuje limit obligatoryjny).

Klauzula ubezpieczenia pojazdu niezabezpieczonego – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Rozszerza się ochronę ubezpieczeniową o szkody powstałe na skutek kradzieży części lub wyposażenia pojazdu, zabrania pojazdu w celu krótkotrwałego użycia lub kradzieży pojazdu, gdy pozostawiono w pojeździe dokumenty (dowód rejestracyjny lub kartę pojazdu) lub kluczyki lub sterowniki służące do otwarcia lub uruchomienia pojazdu lub uruchomienia urządzeń zabezpieczających pojazd przed kradzieżą, lub nie uruchomiono wszystkich wymaganych urządzeń zabezpieczających pojazd przed kradzieżą.

Szkoda całkowita – szkoda, w wyniku której ubezpieczony pojazd uległ uszkodzeniu w takim stopniu, że koszty jego naprawy przekraczają 80% sumy ubezpieczenia (nie więcej jednak niż 80% wartości rynkowej pojazdu na dzień wyliczania odszkodowania).

1. W przypadku zakwalifikowania przez ubezpieczyciela szkody jako całkowitej, ubezpieczający/ubezpieczony, który zamierza mimo tego naprawić uszkodzony pojazd, ma prawo przedstawić ubezpieczycielowi sporządzony przez wybrany przez siebie warsztat kosztorys naprawy, zgodny z zakresem uszkodzeń uznanych przez ubezpieczyciela. Jeżeli taki kosztorys będzie potwierdzał realny koszt naprawy (z uwzględnieniem zastosowania tzw. zamienników, tj. części zamiennych dystrybuowanych poza siecią oficjalnego producenta/importera, posiadających stosowną homologację oraz kosztu robocizny, określonego w kosztorysie), mieszczący się wartości rynkowej pojazdu na dzień wyliczania odszkodowania (nie wyższy jednak od sumy ubezpieczenia) ubezpieczyciel wyrazi zgodę na dokonanie naprawy w warsztacie i pokryje jej koszt, pod warunkiem:
  - a) przedstawienia ubezpieczycielowi faktury VAT za naprawę wraz z wyspecyfikowaniem kosztów naprawy, potwierdzającej zgodność naprawy z zakresem uszkodzeń uznanych przez ubezpieczyciela,
  - b) przedstawienia naprawionego pojazdu na żądanie ubezpieczyciela w celu dokonania przez niego oględzin.
2. W razie stwierdzenia przez ubezpieczyciela niezgodności dokonanej naprawy z zakresem uznanych przez niego uszkodzeń, ubezpieczyciel może odpowiednio skorygować wysokość należnego odszkodowania.
3. W przypadku, gdy faktyczny koszt naprawy przekroczy wartość rynkową pojazdu na dzień wyliczania odszkodowania (nie więcej jednak niż suma ubezpieczenia pojazdu) ubezpieczyciel pokryje koszt naprawy wyłącznie do wartości rynkowej pojazdu i nie więcej, niż suma ubezpieczenia.

Klauzula cyber risk – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

1. Zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody spowodowane atakiem hakerskim, cyberatakiem lub przez inne cyberprzestępstwa.
2. Przez atak hakerski rozumieć należy ukierunkowane włamanie osób trzecich do systemu komputerowego ubezpieczonego, które skutkuje nielegalnym i nieuprawnionym usunięciem (utrata) lub zmianą (modyfikacją) danych i oprogramowania zawartego w tym systemie komputerowym.
3. Cyberatak to ukierunkowane wtargnięcie do systemu komputerowego ubezpieczonego, które prowadzi do transmisji nieautoryzowanych danych do tego systemu lub z tego systemu komputerowego do systemu komputerowego osoby trzeciej. Cyberatak to także wtargnięcie do systemu komputerowego ubezpieczonego w celu uzyskania nieuprawnionego dostępu lub wykorzystania tego systemu komputerowego.
4. Zakres ochrony obejmuje także w każdym z powyższych przypadków szkody w danych lub oprogramowaniu będące następstwem ograniczenia zakresu funkcjonalności, użytkowania lub dostępności do nich.
5. Franszyza integralna i redukcyjna – brak. Udział własny – 15% wartości szkody.
6. Limit odpowiedzialności: 500 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Klauzula reprezentantów w ubezpieczeniu OC – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

Ubezpieczyciel nie odpowiada wyłącznie za szkody wyrządzone umyślnie przez reprezentantów ubezpieczającego/ubezpieczonego, przy czym za reprezentantów ubezpieczającego/ubezpieczonego uważa się Prezydenta i jego pełnomocników, tj. osoby posiadające pisemne upoważnienie do działania w jego imieniu. Limit odpowiedzialności dla szkód wyrządzonych umyślnie przez wszystkie inne osoby, niż wymienione wyżej, wynosi w zakresie fakultatywnym 500 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe w każdym okresie ubezpieczenia. (limit ten zastępuje limit obligatoryjny).

Klauzula przezornej sumy ubezpieczenia – bez względu na postanowienia ogólnych bądź szczególnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, że:

W odniesieniu do budynków i budowli zadeklarowanych do ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych lub do ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk w wartości rzeczywistej, księgowej brutto lub odtworzeniowej nowej wprowadza się wspólną dla wszystkich jednostek organizacyjnych/podmiotów objętych ubezpieczeniem nadwyżkową sumę ubezpieczenia w wysokości 1 000 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia ponad zadeklarowaną (podaną) sumę ubezpieczenia. Nadwyżkowa suma ubezpieczenia będzie miała zastosowanie w przypadku, gdy wysokość szkody (bez potrąceń amortyzacyjnych i zużycia technicznego) przewyższać będzie sumę ubezpieczenia podaną w wartości rzeczywistej, księgowej brutto lub odtworzeniowej nowej. Odszkodowanie zostanie zaspokojone wówczas najpierw z podstawowej sumy ubezpieczenia (do jej wyczerpania), a pozostała jego część z nadwyżkowej sumy ubezpieczenia. kładka za double ubezpieczenie nie będzie naliczana.